

N.Y.C. TIME

זמן הדלקת נרות - 7:27

סוף זמני ק"ש - 9:00

- 9:36

סוף זמן תפלה - 10:43

דף היומי לשבת: חולין קי"ד



בס"ד, עש"ק פ' כי תצא - פרקים א'-ב' - שנת תשפ"ו לפ"ק

פרשת כי תצא

מיוחדת, אמנם כל מסילה היתה לה אורך שונה - החצי עיגול החיצון הי' ארוך יותר מהחצי עיגול הפנימי. ולפ"ז נמצא דאע"ג דכולם נכנסו לתוך הים ביחד, מ"מ לא יצאו ולא נשארו ביחד - שהשבטים שהלכו במסילות הפנימיות יצאו קודם השבטים שהלכו במסילות החיצוניות.

וכדי לזכור הי"ב שורות [שכל שורה היתה כחצי גורן עגולה] שהיו בקריעת ים סוף שהתחילו ביחד ולא נשארו ביחד, תיקנו י"ב שורות בגט, לאיש ואשה שבתחילה היו ביחד, אבל לדאבונו, לבסוף לא נשארו ביחד.

העצה היעוצה להשאר ביחד בקשר של קיימה ולזכות לבנין עדי עד. היא: אם נכנסים ביחד באותו השביל, דהיינו, אם בתחילה יש לחתן ולכלה השקפות ושאיפות שוות, ותמיד הולכים ועולים בצוותא בדרכי התורה והחסד - אז מובטח להם שישארו ביחד והזיווג יעלה יפה.



"כי יקח איש אשה חדשה וגו' נקי יהי לביתו שנה אחת ושמת את אשתו אשר לקח" (כד:א). בס' ברכת אברהם (מאמרי ומנהגי הגה"ק מבוטשאטש, עמ' קס"ו, מובא בנטעי גבריאל על נישואין ח"ב עמ' ל"ד) איתא: אמר [הגה"ק מבוטשאטש] שכל ז' ימי המשתה יש להם להתחננים כח זה, דהיינו מחילת עון. והגם שלא נמצא בשום ספר כן, מסבירא דנפשי' נראה לו כך, ומדה טובה על ישראל שהוא אומר, פוסקים ומסכימים כך בשמים, וכמאמרם ז"ל: כי היכי דפליג אמרואי בארעא כן פליגי מלאכי ברקיע, והקב"ה מאי קאמר? להוי כמר וכמר וכו'. והיינו שבאם לא זכר קודם החופה לשוב בלבבו, ואמרו ז"ל: אין יוה"כ ולא יסורים ולא אפי' מיתה מכפרים אלא עם התשובה, אפי' הכי יש בידו לתקן עדיין כל שבעת הימים, עכ"ל.

ושמא יש להוסיף על דברי הגה"ק מבוטשאטש ולומר דלא רק שמוחלין עונות חתן כל שבעת ימי המשתה, אלא גם בכל השנה הראשונה של נישואין, מהא דאיתא בבעל הטורים עה"פ "כי יקח איש אשה חדשה לא יצא בצבא ולא יעבור עליו לכל דבר נקי יהי לביתו וגו'", שכותב ז"ל: "לכל דבר נקי יהי לביתו" - שהנושא אשה מוחלין לו על כל עונותיו (ירושלמי ביכורים פ"ג ה"ג), עכ"ל. והמשך הפסוק הוא: "נקי יהי לביתו - שנה אחת", וא"כ מוכח מזה שמחילת העונות של חתן נמשכת שנה תמימה.



בענין מחילת עונות לחתן ולכלה

בירושלמי ביכורים (פ"ג ה"ג) איתא: חכם, חתן, נשיא, גדולה מכפרת וכו'. חתן [נמא לן שמוחלין לו כל עונותיו] - "וילך עשו

"כי יקח איש אשה" (כד:א). בפ"ק דקידושין (ד:) אחז"ל: אין קיחה אלא בכסף, וכן הוא אומר "נתתי כסף השדה קח ממני" [גבי שדה עפרון], מכאן לאשה שנקנית בכסף.

עוד איתא בפ"ק דקידושין: אמר שמואל, קידשה בתמרה, אפילו עומד כור תמרים בדינר - מקודשת, חיישינן שמא שוה פרוטה במדי. ופירש"י: כלומר, במקום שאין תמרים מצויים.

בספר פנינים משלחן הגר"א איתא: ורבינו הגאון ז"ל אמר פירוש אחר, דאיתא במשנה (ב"ק קג:). הגזול את חבריו שוה פרוטה ונשבע, יוליכנו אחריו למדי. ויש לדקדק בלשון 'למדי' - מפני מה אמרו דוקא למדי, ואם שרחוק הוא הי' לו לומר דאפילו לסוף העולם מחוייב הגזולן לילך בכדי להחזיר את הגזילה.

אבל נראה עפ"מ שכתוב "הנני מעיר עליהם את מדי אשר כסף לא יחשבו וזהב לא יחפצו בה" (ישעי' יג:ז). ופי' הגאון ז"ל דהוא מחמת שיש להם כסף וזהב הרבה. לכך אמר יוליכנו לאחריו אפילו למדי, רצונו לומר דאף שבמדי לא נחשב פרוטה למאומה מחמת שיש להם כסף וזהב הרבה, אעפ"כ צריך להוליך אחריו הפרוטה אפילו למדי. זהו שאמר 'חיישינן שמא שוה פרוטה במדי', רוצה לומר מחמת שהמטבע לא חשוב שם כלל, א"כ יכול להיות שהתמרה שוה פרוטה במדי (שנות אליהו בליקוטים מחתנו בסוף מס' ברכות).



"וכתב לה ספר כריתות וגו'" (כד:א). בריש גיטין (ב.) כותבים התוס' (ד"ה המביא גט): ומה שנוהגים לכתוב י"ב שורות בגט, אומר רבינו תם משום ד'גט' גימטריא י"ב. ור"י שמע בשם רב האי גאון ובשם רבינו סעדי' משום דכתיב "ספר כריתות" - כשיעור י"ב שיטין המפסיקין בין ארבע חומשי ס"ת, כדאמר בב"ב (יג:). שצריך להניח ארבע שיטין בין כל ספר וספר. והפסק שבין וידבר [ספר במדבר] למשנה תורה [ספר דברים] לא חשיב, שאינו אלא חוזר ושונה מה שלמעלה.

בפענח רזא לבעלי התוס' איתא: "ספר כריתות" - ב' פעמים כתיב (כאן ובפסוק ג') ובכל פעם חסר ו', הרי חסרון ב' ווי"ן הם י"ב כמספר 'גט' לרמז על י"ב שיטין שבגט.

בדרך דרוש אפשר לפרש ענין הי"ב שיטין עפ"מ שאמרו חז"ל (סוטה ב.) וקשה לזווגן כקריעת ים סוף. ויש לומר דמאמר חז"ל נאמר לא רק על עצם מציאות הזיווג אלא גם על קיום הזיווג והמשך הנישואין.

ועיין בתוס' (ערכין טו. ד"ה כשם) שקריעת ים סוף היתה כחצי עיגול [שנכנסו וגם יצאו בארץ מצרים] וכל שבט היתה לה מסילה

אל ישמעאל ויקח את מחלת בת ישמעאל" (בראשית כח:ט) וכי מחלת שמה, והלוא בשמת שמה. אלא שנמחלו לו כל עוונותיו. וכן מביא רש"י בפ' וישלח עה"פ: "וזאת בשמת בת ישמעאל אחות נביות" (לו:ג): ולהלן קורא לה מחלת (כח:ט) מצינו באגדת מדרש ספר שמואל (פי"ז): ג' מוחלים להן עוונותיהם: גר שנתגייר, והעולה לגדולה, והנושא אשה. ולמד הטעם מכאן. לכך נקראת "מחלת" - שנמחלו עוונותיו.

ועיין במהר"ל בגור ארי' שפירש: והטעם, דכל אלו ברי' חדשה הם, ומכיון דאינם ברי' ראשונה - הקב"ה מוחל להם, ואלו שלשה דברים הם מחולקים - הנושא אשה, קודם זה הי' פלג גופא [מקורו בזוה"ק (ח"ג פ"ג): בר נש בלא איתתא - פלג גופא], וכשנושא הוא גוף שלם וכו'.

ועיין במדרש (ב"ר סוף פ' תולדות פס"ז:ג) דאיתא שם: "מחלת" - שמחל לו הקב"ה על כל עוונותיו.

ועיין בבעל הטורים עה"פ: "כי יקח איש אשה חדשה וגו' לכל דבר, נקי יהי לביתו וגו'" (דברים כד:ה), שכתב: "לכל דבר נקי יהי לביתו" - שהנושא אשה מוחלין לו על כל עוונותיו (ירושלמי ביכורים פ"ג ה"ג).

והנה בבבלי (יבמות סג:) אינו כתוב שהנושא אשה מוחלין לו על כל עוונותיו, אלא: כיון שנשא אדם אשה עוונותיו מתפקקין, שנאמר: "מצא אשה מצא טוב ויפק רצון מה" (משלי י"ח). ופירש"י: מתפקקין - נסתמין, לשון ויפק, כמו פוקקין הנקבים.

ועיין בפירוש הרי"ף על העין יעקב, שמביא מה שפירש רש"י: עוונותיו מתפקקין - נסתמין, וכתוב: והכוונה לומר שאע"פ שהחתן מתכפרין לו עוונותיו, מ"מ עוונותיו אשר חטא אינם נמחקים לגמרי, אלא כל חטאותיו אשר חטא הם מונחים בקופסא ונסתמים שם לראות מה יהא בסופו, שאם אחר הנשואין הוא מתהלך בתומו צדיק, ולא ישוב עוד לכסלה, אלא הולך בדרך ישרה, הם מחוללים לגמרי ולא תזכרנה עוד כל חטאותיו לרעה ואדרבה וכו' נחשבים לו זדונות לזכויות. אבל אם ח"ו ישוב לכסלה אחר נישואין ויחטא ואשם, אז מגלגלין עליו עוונותיו ראשונים וזכור יזכרם עוד. וזהו גרמז בכתוב וכו': "ויפק [נעשו] רצון מה" - פירוש, אותם עוונות שהיו מפוקקין ונסתמין בידו מחטאת נעוריו שנסתמו בשעת נישואין, לא מיבעיא שנמחלים הם לו לגמרי, אלא הם נעשים רצון מה', שנחשבין לו כל אותם עוונות וחטאות כזכויות וכו' ואם ח"ו הוא להיפך - שישוב לכסלה, אז אפילו מחילה לא יש לו לעוונותיו הראשונים, שעכשיו מגלגלין עליו את הכל ונפרעים ממנו וכו', עכ"ל.

והנה בתורת משה להחת"ס (ריש פ' ויצא) מובא מה שדרשו חז"ל מ"מחלת בת ישמעאל" שביום שנושא אשה מוחלים לו עוונותיו, וכתב החת"ס: ודוחק בעיני לומר שנמחלין עוונותיו של עשו כשנשא בת ישמעאל, ורש"י פירש: "על נשיו לו לאשה" - הוסיף רשעה על רשעיות. אבל נראה לי בהיפוך וכו' ואקדים מה שכתבתי במקום אחר, הא דמאבד עצמו לדעת אין מתעסקין בו, ורע מרוצח [שמתעסקין בו לאחר מיתתו], וקרא לא אמר [אודות מאבד עצמו לדעת] אלא "אך את דמכם לנפשותיכם אדרוש". אלא משום כי כל החטאים מתמקקים בשעת מיתה, וזה חוטא במיתתו. באותו דבר שהי' לו לכפרה הוא חוטא ומורד, על כן מתעוררים עליו כל עוונותיו. ונבוא אל המכוון, כי עשו בשעה שהי' ראוי למחול לו כל עוונותיו, היינו ביום נשיאת אשה, אז חטא בזה להוסיף רשעה על רשעיות שלו, וא"כ נתעוררו כל עוונותיו וכו', עכ"ל.

ועיין בשדי חמד (מערכת חתן וכלה אות ד') שכתב דלשון הירושלמי בביכורים והמדרש סוף פ' תולדות היא שחתן, "מוחלין" לו על כל עוונותיו, ולשון מחילה היא שנמחל לגמרי כמו שכתב הב"י ביו"ד

ריש סי' רכ"ח בשם תשובות המיוחדות להרמב"ן, שמה שאומרים בהתרת נדרים: "מחול לך", הכוונה היא שיהי' כאילו לא הי', שחכם עוקר נדר מעיקרו, אמנם בבבלי יבמות (סג:) איתא: א"ר חמא בר חנינא, כיון שנשא אדם אשה, עוונותיו מתפקקים וכו'. ופירש"י: מתפקקים - נסתמים. וכתב הרב מוהר"י פינטו (מובא בנחמד למראה) שדקדקו חז"ל לומר עוונותיו נסתמים לומר שאינן נמחלים, אלא תלויים ועומדים - אם לא ישוב לכסלה - מוטב, ואם ישוב - מגלגלין עליו את הכל ופוקדים לו עוונותיו ראשונים. ונמצא לפי זה דפליגי גבי חתן ש"ס דילן עם הירושלמי והבראשית רבה הנ"ל.

בספר שמושה של דרשה (עמ' 305) מביא המדרש בסוף פ' תולדות עה"פ: "וירא עשו כי רעות בנות כנען וגו' וילך עשו אל ישמעאל ויקח את מחלת וגו'" - ריב"ל אמר, נתן דעתו להתגייר. 'מחלת', שמחל לו הקב"ה על כל עוונותיו. 'בשמת', שנתבשמה דעתו עליו. אמר ר"א, אילו הוציא את הראשונות, יפה היה. אלא 'על נשיו', כאב על כאב, עכ"ל. ומדויק דנמצא דס"ל לת"ק דעשו עשה תשובה בלקחו אשה טובה. ולפ"ז י"ל שהירושלמי והמדרש שמואל ס"ל כוותיה דת"ק, ושפיר קאי שיטת האחרונים, דאין מחילה בלא תשובה.

אולם רש"י עה"ת סוף פ' תולדות, כתב שבלקחת מחלת, הוסיף מרשעת אל מרשעיות שהיו לו מכבר. והוא כדברי ר"א במדרש הנ"ל. ואפ"ה למד רש"י (בראשית לו:ג) מעשו, דחתן מוחלין לו עוונותיו. ולפי דבריו מוכח, דיש מחילה לחתן גם בלי תשובה. וכ"כ להדיא בעל נחלת יעקב, תלמיד הרמ"א, וזה לשונו: הוסיף רשעה על רשעתו, לפי מה שפירש רש"י בפ' וישלח דלכך נקראת מחלת שנמחלו עוונותיו, יש ללמוד מכאן דלא דוקא בזיווג ראשון אלא אפילו בזיווג שני. ואפילו בנושא אשה על אשתו. ויותר מזה, דהא הוסיף רשעה על רשעתו ואפ"ה קראה מחלת ללמד שנמחלו עוונותיו, עכ"ל. וכן מובא מפי השמועה בשם בעל החזון איש, דמחילה זו א"צ תשובה.

גם בשו"ת ישיב יצחק (אה"ע"ז סי' ל"ד) כתב כהנחלת יעקב דגם בנישואין שניים שייכת מחילת עוונות, דהא כתבו הפוסקים דגם באלמן שנשא אלמנה וגרוש שנשא גרושה נאמר הדין שחתן דומה למלך, והרי למדו מליקוחי עשו את מחלת שחתן מוחלין לו כל עוונותיו, והרי לעשו היו כמה נשים באותה שעה. וגם יש להביא ראיה ממה שכתב בעל הטורים על פסוק "נקי יהי לביתו" שהנושא אשה מוחלין לו על כל עוונותיו, ופסוק זה, מבואר בסוטה (מ"ד), דמדובר אפילו בנשא אלמנה וגרושה, וא"כ י"ל דגם מחילת עוונות שייכת בנישואין שניים.

יש שדנו אם מחילת העוונות לחתן הוא דוקא ביום חופתו ונישואין או שמא ע"י הקידושין כבר נמחלו עוונותיו [בימי חז"ל הי' הפסק זמן בין קידושין לנישואין].

והנה הפמ"ג (או"ח סי' תקע"ג) כתב: ומחילת עוון דווקא מי שנושא אשה ע"י חופה, עכ"ל. ולפ"ז מחילת העוונות לחתן הוא דוקא ביום הנישואין ע"י חופה, ולא ביום הקידושין והאירוסין.

במאסף תורני ביכורים (ח"ב עמ' תקנ"ח) כתוב בא"ד, וז"ל: שהרי מחילת עוונות דיום הכיפורים, מהניא רק על עבירות שבין אדם למקום, ולא על בין אדם לחבירו. וא"כ אף אם חתן מוחלין לו עוונותיו, אפשר דאין מחילתו יותר במעלה ממחילה דיו"כ, דאין נמחלים לו אלא העוונות שבין אדם למקום, וא"כ בעינן שיהיה תשובה בלבד, בכדי שיהא צדיק גם מעבירות שבין אדם למקום.

וכעין זה מקשים, במה דאמרינן בנגעים (פ"ג מ"ב), חתן שנראה בו נגע נותנים לו שבעת ימי המשתה לו ולביתו ולכסותו, והרי הנגעים על חטא הם באים, ומאחר שמוחלין לחתן כל עוונותיו, איך באו עליו נגעים, ותרצו כנ"ל, דלא נתכפרו לו לחתן העוונות שבין אדם לחבירו.

והגם דבדרך כלל לא מצינו מחילה בלי תשובה, וכנ"ל. ניתן לחלק דשאני הכא, ע"פ מה שכתב המהר"ל בגור אריה (בראשית לו:ג) וז"ל: כל אלו בריה חדשה הם ומכיון דאינם בריה ראשונה, הקב"ה מוחל להם. הנושא אשה, קודם זה היה פלג גופא, וכשנשא הוא גוף שלם.

ועפ"ז יתכן לפרש דמחילת חתן אינה תלויה בתשובה, כיון שנעשה כבריה חדשה. ושפיר יש לחלק בין כפרת יוה"כ למחילת חתן לענין זה, כמו שהבאנו לעיל מהנחלת יעקב והחזו"א.

ועיין בשו"ת דובב מישרים (סי' נ"ב, מובא באוצר הידיעות ח"א עמ' קנ"ו) שמבאר שלכן המקדש את האשה "על מנת שאני צדיק גמור" - אפילו הוא רשע גמור [באותה שעה] הרי זו מקודשת, מכיון שחתן מוחלין לו על עוונותיו.

האם גם הכלה נמחלים כל עוונותיה? בפירוש תפארת לשבעה על ספר קיצור נחלת שבעה (ח"ב עמ' צ"ג) איתא: והנה, במטה משה (חלק הכנסת כלה אות ב') משמע שאף לכלה מוחלים כל עוונותיה, וכן משמע מהא שגם הכלה מתענה, וכן כתב בקדושת לוי בסוף הדרושים לשבועות. ובאשל אברהם להגה"ק מבוטשאטש זי"ע (סי' תקע"ג) כתב, שעיקר המחילה היא לחתן, ומדייק חידוש זה מהא דנקטו הנושא אשה מתכפרין עונותיו, ולא כל הנושא מתכפרין עונותיו, משמע שרק

עוונותיו של החתן מתכפרין, אולם י"ל היות שהאשה מסייעת לבעל שיוכל לינשא, יש לה שכר כנטפל לעושי מצוה, ונמחל גם לה. ובתשב"ץ קטן (סי' תס"ז) הגירסא נמחלו 'עונותיה', משמע אף עוונות הכלה, ובילקוט שמעוני (רמז קי"ז) הביא הגירסא בירושלמי נמחלו 'עונותיהם', משמע דאזיל אתרוייהו.

וברוקח בפירושו להפטרות (פ' נצבים בסוף ספר רוקח עה"ת) איתא: "[ומשושן] חתן על כלה" - בגימטריא תרי"ג, כאילו חתן וכלה מקיימין תרי"ג מצות, שמוחלין להם על כל עוונותיהם, עכ"ל.

בספר מרגליות הש"ס (יבמות סג:, עמ' קי"ג) איתא: עיין בספה"ק דגל מחנה אפרים (פ' בא) עה"פ ולכל בני ישראל היה אור במושבותם, שכתב דלא רק להחתן מוחלין אלא גם לכל הנלווים אליו מוחלין להם עוונותיהם, עיי"ש.

ובספר פסקי תשובה סי' קצ"ד הביא בשם הגה"צ בעל אמרי אמת מגור זצ"ל מקור לדברי הדגל הנ"ל, מדברי התוס' (פסחים קיד.) שכתבו המיסב בסעודת ברית מילה או סעודת נישואין ניצול מדינה של גיהנם, עכ"ל. וכתב באשל אברהם להגה"ק מבוטשאטש זצ"ל דענין זה של מחילת עוונות להחתן וכלה וכל הנלווים נהג בכל משך שבעת ימי המשתה עיי"ש.

לז"נ מורי ורבי הגאון הרב אברהם יעקב בן הרב מאיר הכהן פאם זצ"ל - נפ' כ"ח מנחם אב תשס"א
לז"נ ר' בנימין בן הרב ר' מרדכי ז"ל שור
לז"נ מרת עטא שרה בת ר' בנימין ע"ה - נפ' כ"ג אדר א' תשס"ח



PARSHAS KI SEITZEI
© COPYRIGHT 2026
BY RABBI MATIS BLUM Z"L

לז"נ אסתר בת שלמה זלמן שטרן ע"ה

רוחמה ליבא בת רבקה לרפו"ש
צביה חיה בת לאה ברעניא לרפו"ש

"הקם תקים עמו" (כב:ד)

"You shall lift it up with him."

The *Sfas Emes* (cited in *Talelei Oros*) notes that the more one does to help his neighbor the more he perfects himself and his ways.

This is alluded to in the words **הקם תקים עמו** which can be interpreted as meaning: You shall elevate yourself with him - by helping your fellow human being.

Chazal tell us (*Vayikra Rabba* 34:10): More than what the *Ba'al Habayis* does for the poor person, the poor person does for the *Ba'al Habayis*.

"גדילים תעשה לך ... כי יקח איש אשה" (כב:יב)

"And you shall make Tzitzis for yourself ... If a man will take a woman ..."

Some Meforshim derive from the juxtaposition of these two Pesukim, the source of the custom in many communities that a man begins to wear a tallis only once he is married.

"כי יקח איש אשה חדשה וגו'" (כד:ה)

"If a man will take a new wife ..."

Chazal tell us (*Brachos* 8a) that it was customary to ask a man who was just married: *Motzo oh Motzei* [literally: "found" or "find"]. The explanation to this question is that they would inquire about the woman who he had just married - was she the type of person referred to by the verse: "One who found [*Motzo*] a woman found good" or was she better characterized by the Posuk, "And I find [*Motzei*] the woman more bitter than death."

Why does the verse which refers to the good woman use the past tense [*found*], while the verse that refers to the wicked woman use the present tense [*find*]?

The *Vilna Gaon*, Z'T'L', notes that human nature is such that when one experiences something good, he appreciates it at the beginning, but gradually begins to take it for granted. However, if he suffers, *Chas V'Sholom*, he constantly feels the pain.

According to this, the wording in the two verses is very precise: Concerning the good wife, the joy and pleasure is felt only at the beginning. Therefore: "One who *found* a

woman *found* goodness." However, concerning the evil wife, "I *find* the woman more bitter than death" - for the suffering and bitterness remain constantly with him ...

HALACHIC DISCUSSIONS

(not to be relied upon for Halacha L'Ma'aseh)

The Chofetz Chaim Z'T'L' writes in *Ahavas Chesed* (*Cheilek* 3, *Perek* 1, footnote) that if guests come who require one's attention, one should forgo learning Torah [*Hashkomas Beis Hamedrash*] in order to help them.

However, if there are other members of the household who could receive them properly, one should not forgo learning Torah, because **תלמוד תורה כנגד כולם**.

QUESTIONS OF THE WEEK

- 1) If one performs *Yibum* and divorces his *Yevama*, may he remarry her, or is she considered an *Eishes Ach*?
- 2) In which instances is it permissible to force a person to convert to Yiddishkeit?
- 3) If a man dies and leaves no living descendants other than a granddaughter, must his wife receive *Yibum* [or *Chalitzah*]?
- 4) Of the 365 negative commandments, for how many can one receive Malkos?
- 5) Who inherits the possessions of a *Ben Soreir U'Moreh*?
- 6) If a *Sefer Torah* was written by a *Mamzeir*, is it Kosher?
- 7) Does the Mitzva of *Shilu'ach Hakein* apply if a male bird is hovering over eggs?
- 8) If a *Yefas To'ar* agrees immediately to convert, is it necessary to wait thirty days?
- 9) Which Mitzva with all of its details goes against the way people would normally think and is a *Gezeiras Hamelech*?
- 10) Do the laws of Simcha during the first year of marriage apply to a second marriage?
- 11) Is it necessary to have two witnesses for *Yibum* as it is for *Kiddushin*?
- 12) According to the *Sefer*, *Ma'aseh Rav* (17) the *Vilna Gaon*, Z'T'L', wore a Tallis Koton that was made of

cotton. Why did he wear a cotton one instead of a woolen one which all agree is obligated in Tzitzis, Mi'de'oraysa?

- 13) What was unique about the soldiers that went to war from Amaleik?
- 14) Who were the members of Klal Yisroel whom Amaleik attacked?
- 15) How can a man take precaution to prevent someone from being *Mekadeish* his daughter who is over Bas Mitzva without her father's knowledge?

ANSWERS

- 1) If one divorces his *Yevama*, he is permitted to remarry her (Kesubos 62).
- 2) According to Rashi (Kiddushin 22a) it is permissible to force the *Yefas To'ar* to convert.
- 3) If one died, leaving only a granddaughter, his wife is exempt from *Yibum* and *Chalitza* (Rambam, Hilchos Yibum V'Chalitza 1:3).
- 4) According to the Rambam (Hilchos Sanhedrin 19), of the 365 negative commandments, one would receive *Malkos* for violating 207 of them.
- 5) The father of the *Ben Soreir U'Moreh* inherits his son (Rambam, Hilchos Melochim 7:14).
- 6) According to the Mordechai, it is invalid (see Yoreh Deah 281:4).
- 7) No (Chullin 138b, Yoreh Deah 292:7).
- 8) No (Yevamos 47b; Rambam, Hilchos Melochim 8:5).
- 9) *Ben Soreir U'Moreh* (Yalkut Shimoni 929).
- 10) Yes (Sota 44a).
- 11) The Mishna La'Melech (Hilchos Yibum 2:4) cites the Ohr Zaru'a who maintains that it is necessary. The Sha'ar Hamelech agrees. Also see Minchas Chinuch 598:5.

- 12) According to some, since it was common to wear linen undershirts, and there is an opinion that one may not wear a woolen garment over a linen one if one cannot remove the bottom one without removing the upper one (see Yoreh Deah 300:4, Rema), therefore the Gra wore a cotton Tallis Koton to avoid the problem.
- 13) They went to war on their birthdays (Yerushalmi 3:8).
- 14) Those who required Tevilla (Pirkei D'Rebbi Eliezer 44), or the tribe of Dan (Targum Yonoson; Tanchuma Ki Seitzei 10).
- 15) If he has her make a Neder that she refuses to have any benefit from anything that anyone gives her when she is not in the presence of her father. This only helps if he is *Mekadeish* her with *Kesef* (Teshuvos HaRashba, cited in Rema, Even Ho'ezer 28:21).

NOW AVAILABLE

The sefer **נר מתתיהו** is available for purchase:

- in seforim stores
 - via shipping by emailing torahlodaas@gmail.com
 - by picking up in Monsey, Queens, or Lakewood.
- Please be in touch via email.

The sefer **מצא טוב** on **שמחות** and the set of Torah Lodaas volumes 1-5 are available for purchase. Email to purchase.

Due to many practical considerations, Torah Lodaas is only available through e-mail. Anyone who wishes to dedicate an issue or receive Torah Lodaas is asked to send his name and e-mail address to: TorahLodaas@gmail.com

*The material for this issue has been reprinted
from previous years*